

ANABİLİM EĞİTİM KURUMLARI

MESLEK
SEÇİMİNDE
AİLENİN ROLÜ

MESLEK SEÇİMİNDE AİLENİN ROLÜ

Meslek seçimi genellikle ergenlik dönemine gelindiğinde yapılır. Bu dönemde alınan kararlarda duygusal nitelikler etkili olduğundan anne ve babanın çocuklarına destek olması ve onları yönlendirmesi çok önemlidir.

Meslek seçimi; insanın yaşam tarzını, yaşam koşullarını, çevresini, ilişkilerini, dünya görüşünü kısaca tüm hayatını etkileyen ve belirleyen çok önemli bir karardır. Bu kararı verirken kişi iyi düşünmeli, öncelikle kendisini iyi tanımalı, güçlü ve zayıf yönlerini iyi bilmeli, istediği meslekle kişilik özelliklerinin, yeteneklerinin ve ilgilerinin uyum içinde olması gerektiğini bilmelidir.

Meslek seçimini yaparken öncelikle “Meslek seçiminde senin önceliğin nedir?” sorusu, çocuk ve aile tarafından açıklığa kavuşturulmalıdır. Maddi doyum, iş doyum ve ruhsal doyumdan hangisinin ağır bastığı bilinmeli, hepsinin de artı ve eksi yönleri göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. Tüm bunlar çocukla konuşulmalı; çocuk, kendisinin dinlendiğini ve kendisine önem verildiğini hissetmelidir.

Çocuk, “Hangi mesleği seçersem başarılı olurum?” sorusuna cevap verebilmelidir. Anne ve babanın, yakınlarının arzusu veya toplum baskısından ziyade çocuğun hangi mesleği sevdiği ve istediği, hangi mesleğe yatkın olduğu dikkate alınmalıdır. Meslek seçiminde rehberlik edebilmek için aile, çocuğun yapabileceğine inandığı işler hakkında bilgi toplamalı; bunun için de aile, çocuğun öğretmenleri ve okul idarecileri ile işbirliği yapmalıdır. Bu bilgileri de çocuğa aktarmalı; genç de, kendisine uygun olduğunu düşündüğü meslekler hakkında ailesi ile tartışabilmelidir. Meslek seçme arifesinde olan genç, belli bir karar vermişse o alanda yetenekli ve istekliyse aile, olanakları elverdiği oranda onu desteklemeli, arzu ettiği dalda meslek sahibi olmasını kolaylaştırmalıdır. Ayrıca ona, yetenek ve ilgilerini geliştirme fırsatı yaratmalıdır. Gencin kararı, ailenin istek ve geleneklerine ters düşse de aile, gencin başarılı olabileceği bir alanda çalışmasını engellememelidir. Kendisi okuyamadığı için çocuğunu okumaya zorlamak, okumak isteyen çocuğu engellemek, sınıf atlayabilmek için çocuğu, kısa zamanda para ve mevki sağlayan bir işe sokmak veya sorumluluktan kaçmak için genci tamamen başıboş bırakmak, ailelerin çok sık yaptıkları hatalardandır. En doğrusu çocuğu uzaktan kontrol etmektir. Çocuk duygusal ilginizin üzerinde olduğunu bilmeli fakat bu ilgi, onu yönetme, karışma şeklinde olmamalıdır. Asıl kararın çocuk tarafından verilmesi gerektiği bilinmeli, sorumluluğun çocuğa ait olduğu önemle vurgulanmalıdır.

Özetle, okul hayatında ve meslek seçiminde çocuk yalnız bırakılmamalı, yeteneklerini keşfetmesi yönünde teşvik edilmeli, nasıl bir hayat tarzından mutlu olacağı yönünde desteklenmelidir. Yönlendirme yapılırken çocuk adına karar verilmemeli, kararlar çocukla birlikte alınmalı ve sonra çocuğun inisiyatifine bırakılmalıdır. Eğer genç kararsızsa -ki gençlerin çoğu bu durumdadır- veya geleceği hakkında endişeliyse aile, öncelikle ona güven vermeli, hak ve sorumluluklarını kendisine hatırlatmalı ve onu ileriye yönelik planlar yapma konusunda uyarmalıdır.

Sevgili anne ve babalar, unutmayın ki ancak temel güven duygusu gelişmiş bir çocuk, tüm yeteneklerini ortaya koyabilir.